

**ZARASŲ PAULIAUS ŠIRVIO PROGIMNAZIJOS
MOKINIŲ TEISIŲ, PAREIGŲ, DRAUSMĖS IR AUKLĖJAMOJO POVEIKIO BEI MOKINIŲ
SKATINIMO PRIEMONIŲ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Šiuo mokinių teisių, pareigų, drausmės ir auklėjamojo poveikio bei mokinių skatinimo priemonių tvarkos aprašu (toliau – Tvarka) yra nustatomos mokinių, besimokančių Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijoje (toliau – Progimnazija), teisės, pareigos, atsakomybė ir skatinimo priemonės.

2. Ši Tvarka apibrėžia bendruosius tarpusavio santykių principus ir elgesio normas tarp Progimnazijos bendruomenės narių.

3. Tvarka sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, kitais teisės aktais, bei Progimnazijos darbą ir vidaus tvarką reglamentuojančiais dokumentais.

**II SKYRIUS
MOKINIŲ TEISĖS**

4. Nemokamai mokytis Progimnazijoje, naudotis sporto aikštymais, internetu, vadovėliais, kabinetuose esančia įranga ir ugdymui skirtomis priemonėmis.

5. Turi teisę į minties ir žodžio laisvę nežeidžiant kitų asmenų įsitikinimų, požiūrio, religijos, lyties bei amžiaus.

6. Burtis į vaikų ir jaunimo organizacijas, kurių veikla sąlygoja dorovinę, pilietinę, kultūrinę, fizinę bei socialinę brandą, lavintis saviugdos ir saviveiklos būreliuose, dalyvauti visuomenės gyvenime, taikiuose susirinkimuose, kurių veikla neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

7. Dalyvauti Progimnazijos savivaldoje Progimnazijos nuostatuose nustatyta tvarka.

8. Turėti higienos reikalavimus atitinkančius mokymosi krūvį ir darbo vietą, mokytis savitarpio pagarba grįstoje, apsaugotą nuo smurto, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje.

9. Gauti socialinę, specialiąją pedagoginę ir psichologinę, profesinį orientavimą ir švietimo informacinę pagalbą, visuomenės sveikatos priežiūrą Progimnazijoje.

10. Gauti nemokamą maitinimą ir kitą paramą mokinio reikmenims įsigyti. Jų skyrimo sąlygas, jos dydžius ir finansavimą nustato socialinę paramą mokiniams reguliuojantis įstatymas.

11. Mokinys dėl ligos ar patologinės būklės negalintis mokytis Progimnazijoje, turi teisę mokytis gydymo įstaigoje arba namuose pagal sveikatos apsaugos bei švietimo ir mokslo ministrų nustatytą tvarką.

12. Toliau nei 3 km atstumu gyvenantis mokinys turi galimybę nemokamai atvykti mokykliniu arba maršrutiniu autobusu į Progimnaziją ir grįžti į namus.

13. Turi teisę į poilsį ir laisvalaikį atitinkantį jo amžių, sveikatos būklę ir poreikius.

14. Turi teisę į asmeninį gyvenimą, bendravimą, susirašinėjimo slaptumą.

15. Turi teisę į asmens laisvę ir neliečiamybę, puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius bei tradicijas.

16. Turi teisę į autoriaus teises į savo kūrinį, išradimą ar atradimą.

17. Turi teisę dalyvauti kultūriniuose renginiuose, sporto žaidynėse ir jo amžių bei brandą atitinkančiuose kituose renginiuose.

18. Turi teisę į nemokamą medicininę pagalbą, įvykus nelaimingiems atsitikimams Progimnazijoje.

19. Turi teisę į nuoseklų ir ilgalaikį socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą Progimnazijoje.

20. Mokytis pagal savo gebėjimus ir poreikius, gauti geros kokybės švietimą.

21. Nemokamai gauti informaciją apie veikiančias mokyklas, švietimo programas, mokymosi formas, suderinus su tėvais, laisvai rinktis mokymo įstaigą.

22. Dalyvauti svarstant ugdymo proceso organizavimo klausimus.

23. Gauti visą Progimnazijoje sukauptą informaciją apie save, dalyvauti, kai svarstomas elgesys, dalyvaujant tėvams, globėjams įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises.

24. Laisvai pasirinkti neformaliojo švietimo programas, pasirenkamųjų dalykų programas.

25. Inicijuoti ir padėti organizuoti užklasinius renginius.

26. Turi teisę į informaciją apie Progimnazijos gyvenimą, jį reglamentuojančių dokumentų turinį ir pakeitimus.

27. Turi teisę į objektyvų, nešališką savo darbo, pasiekimų įvertinimą vadovaujantis Progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu.

28. Mokiniai su negalia, prieglobsčio prašytojai ar kuriems yra suteiktas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga turi lygias teises su kitais mokiniais.

29. Mokiniai, priklausantys Lietuvos Respublikos tautinėms bendrijoms (mažumoms), turi teisę puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius ir tradicijas.

III SKYRIUS MOKINIŲ PAREIGOS

30. Tėvams (globėjams) sudarius mokymo sutartį, mokiniai privalo laikytis visų jos sąlygų, Progimnazijos vidaus tvarką nustatančių dokumentų reikalavimų.

31. Lankyti Progimnaziją, stropiai mokytis, laikytis mokinio elgesio normų, nurodyto pamokų tvarkaraščio, dalyvauti Progimnazijoje organizuojamuose testuose, pasiekimų patikrinimuose, kontrolinių darbų rašyme, nepraleidinėti ir nevėluoti į pamokas be pateisinamos priežasties, bei laikytis mokinių pamokų lankomumo apskaitos ir pamokų nelankymo prevencijos tvarkos apraše nurodytų reikalavimų.

32. Dalyvauti nuoseklioje ir ilgalaikėje prevencinėse programose.

33. Naudoti elektroninį dienyną informacijai ir mokymuisi. Reguliariai jungtis prie elektroninio dienyno, susipažinti su ten pateikiama informacija.

34. Naudoti mokymosi technologines priemones: Microsoft Office365 for education bei el. paštą (*vardas.pavardė@sirviomokykla.lt*).

35. Saugoti, neplatinti savo arba kitų prisijungimų prie elektroninio dienyno, elektroninio pašto slaptažodžių, nesijungti ne savo prisijungimo duomenimis, laikytis saugaus interneto taisyklių.

36. Mokiniai privalo turėti visas darbui pamokose reikalingas priemones. Mokinio sąsiuviniai privalo būti tvarkingi, viršeliai užrašyti laikantis dalykų mokytojų nustatytų reikalavimų, o sąsiuvinio turinys turi atitikti nurodytą antraštėje dalyką, vadovėliai tvarkingai aplenkėti ir švarūs.

37. Neatlikęs namų darbų, mokinys apie tai turi pasisakyti mokytojui prieš prasidedant pamokai ir paaiškinti neatlikimo priežastis.

38. Fizinio ugdymo pamokų metu ir sportinių užsiėmimų metu sporto salėje būti tik su sportiniais bateliais bei sportine apranga. Atleisti nuo pamokos mokiniai privalo stebėti pamoką.

39. Išeiti už Progimnazijos ribų pamokų ir pertraukų metu, mokiniai gali tėvams prašant (žodžiu, raštu klasės vadovui ar administracijai) arba išvykimą fiksuojant direktoriaus įsakymu.

40. Išeiti iš Progimnazijos sutrikus sveikatai galima informavus sveikatos priežiūros specialistę, o jai nesant – administratorę-sekretorę. Apie mokinio sveikatos būklę informuojami tėvai, susitariama dėl vaiko išvykimo iš ugdymo įstaigos bei priežiūros arba iškviečiama medicinos pagalba.

41. Kartą per metus mokinys privalo pasitikrinti sveikatą. Be sveikatos patikros mokinys negali dalyvauti ugdymo procese. Sveikatos patikrinimo rezultatai įvedami į elektroninę duomenų sistemą, todėl popierinės pažymos teikti nereikia.

42. Laikytis higienos normų reikalavimų:

42.1. į pamokas ateiti švariai, estetiškai ir tvarkingai apsirengus (nedėvėti „pliažinių“ ar vakarėliams skirtų drabužių);

42.2. sportinę aprangą dėvėti tik fizinio ugdymo pamokų arba sportinių renginių metu;

42.3. patalpose nedėvėti viršutinių drabužių – paltų, striukių, kepurų;

42.4. valgykloje prieš valgant plautis rankas, kultūringai elgtis su valgyklos darbuotojais ir maistu, pavalgius nunešti indus į plovyklą;

42.5. tualetuose laikytis higienos reikalavimų, išeinant nusiplauti rankas, taupiai naudoti popierių, vandenį, elektrą. Tualetuose be asmens higienos poreikių būti draudžiama.

43. Tausoti Progimnazijos turtą, gamtą, visuomenės ir privačią nuosavybę, vykdyti mokytojų, Progimnazijos darbuotojų teisėtus nurodymus.

44. Nevartoti necenzūrinių žodžių, neįžeidinėti žodžiais bei gestais mokytojų, ugdymo įstaigos darbuotojų, mokinių ir aplinkinių žmonių.

45. Nesinešti daiktų, kurie nėra mokykliniai reikmenys, nesusiję su mokymusi ar kita ugdomąja veikla: žaislų, degių, sprogių, lakių, aerosolinių medžiagų, aštrių daiktų, lazerinių žibintuvėlių, šaunamųjų ginklų. Visi šie daiktai Progimnazijoje numatyti kaip draudžiami.

46. Nesinešti į Progimnaziją ir neplatinti garso įrašų, literatūros, laikraščių, žurnalų ir kitų leidinių, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja karą, žiaurų elgesį, smurtą, pornografiją. Draudžiama minėta informaciją skaityti ir platinti internetu.

47. Mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir/ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį saugumą, įvardijamas kaip netinkamas.

48. Naudodamiesi šiuolaikinėmis skaitmeninėmis technologijomis, mokiniai privalo laikytis asmens saugumo reikalavimų, etikos ir šių nurodymų:

48.1. filmuoti, fotografuoti, daryti garso įrašus renginių metu gali gavę renginių organizatorių leidimą ir pačių mokinių sutikimą;

48.2. slapta filmuoti, fotografuoti, įrašinėti kitų asmenų pokalbius draudžiama. Iš mokinio, pažeidusio šią taisyklę, bet kuris Progimnazijos darbuotojas turi teisę paimti telefoną ir gražinti jį tik mokinio tėvams;

48.3. platinant vaizdo ir garso įrašus viešojoje, internetinėje erdvėje, naudojantis socialiniais tinklais privalu laikytis etikos reikalavimų. Filmuoti, fotografuoti, daryti garso įrašus ir šią informaciją į Progimnazijos tinklapį talpinti gali tik už šią veiklą atsakingi asmenys, atsižvelgdami į mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pačių mokinių sutikimą;

48.4. Progimnazijos patalpose nesinaudoti garso atkūrimo mobilia įranga, nesiklausyti garsiai muzikos ar kitų garso įrašų;

48.5. pamokų ar renginių metu išjungti mobilaus telefono garsą ir mobilųjį telefoną pasidėti kuprinėje. Naudotis mobiliuoju telefonu pamokose galima tik mokytojui leidus arba išskirtiniais atvejais, prieš tai pranešus ir suderinus su mokytoju. Iš mokinio, pažeidusio šią taisyklę, mokytojas turi teisę paimti telefoną ir gražinti jį tik mokinio tėvams;

48.6. rūpintis asmeninių daiktų sauga, nepalikti jų klasėse, kabinetuose ar kitose patalpose be priežiūros. Fizinio ugdymo pamokų metu savo asmeninius daiktus (pinigines, telefonus, papuošalus ir kt.) perduoti mokytojui, kuris juos padės ant viešai matomo stalo sporto salėje. Vykstant pamokoms

lauke fizinio ugdymo mokytojas mokinių asmeninius daiktus gali padėti fizinio ugdymo mokytojų kabinete;

48.7. rūbinėje galima būti tik pasidedant ar pasiimant drabužius. Už rūbinėje paliktus vertingus daiktus Progimnazijos administracija neatsako;

48.8. rastus pamestus daiktus mokiniai privalo perduoti Progimnazijos būdinčiam.

49. Laikytis saugaus elgesio ir priešgaisrinės saugos reikalavimų, branginti ir tausoti Progimnazijos turtą, sutvarkyti sugadintą Progimnazijos inventorių ar patalpą.

50. Įvykus nelaimingam atsitikimui, pastebėjus patyčių ar smurto atvejus, vagystes, turto niokojimą arba kitus Progimnazijos vidaus tvarkos taisyklių pažeidimus, mokinys turi nedelsiant pranešti klasės vadovui, mokytojams ar kitiems Progimnazijos darbuotojams.

51. Laikytis sveikos gyvensenos pagrindų:

51.1. draudžiama Progimnazijoje ir jos teritorijoje turėti bei vartoti alkoholį, tabako gaminius, elektronines cigaretes, energetinius gėrimus, narkotines bei kitas psichiką veikiančias medžiagas;

51.2. žaisti pavojų sveikatai ir saugumui keliančius ar materialinės naudos siekiančius (azartinius) žaidimus, sudarinėti bet kokius turtinius sandorius (pirkti – parduoti);

51.3. nesinešti į Progimnaziją žalingų sveikatai maisto produktų;

51.4. valgyti tik valgykloje nurodytu laiku, pavalgius nusinešti indus į plovyklą.

52. Pertraukų ir popamokinių renginių, ekskursijų metu netriukšmauti, vykdyti mokytojų ir kitų Progimnazijos darbuotojų nurodymus bei laikytis saugos reikalavimų.

53. Kviesdami pašalinius asmenis į Progimnazijos patalpas arba į renginius turi gauti Progimnazijos vadovų leidimą.

54. Kabinti stenduose pačių atsineštą informaciją galima tik suderinus su mokytojais, klasės vadovais, Progimnazijos vadovais.

55. Neklastoti informacijos, parašų, vertinimų, neskleisti melagingos informacijos apie darbuotojus ir Progimnaziją.

56. Išvykstant iš Progimnazijos atsiskaityti su dalykų mokytojais, biblioteka.

57. Švietimo, kitose įstaigose, viešosiose vietose vadovautis etikos, mandagaus elgesio ir atsakomybės už savo elgesį principais, saugoti Progimnazijos garbę.

IV SKYRIUS

MOKINIO ATSAKOMYBĖ, DRAUSMĖS BEI AUKLĖJAMOJO POVEIKIO

PRIEMONIŲ TAIKYMAS MOKINIUI

58. Mokiniui, už Progimnazijos vidaus tvarkos taisyklių ir mokinio elgesio normų, pamokų lankomumo nuolatinius ir piktybinius pažeidimus, yra taikomos prevencinės drausminės ir auklėjamojo poveikio priemonės:

58.1. mokytojai apie mokinių elgesį pamokose raštu informuoja tėvus (globėjus) įrašydami pastabas elektroniniame dienyne, informuoja klasės vadovą, kuris bendrauja su tėvais (globėjais), padeda išsiaiškinti problemas, pasiūlo priemones mokinio elgesio kaitai;

58.2. mokinio elgesio problemoms pasikartojus rašomas pranešimas Progimnazijos direktoriui;

58.3. gavus mokytojo ar darbuotojo pranešimą dėl taisyklių pažeidimo direktorius nukreipia prevencinių veikų vykdymui socialiniam pedagogui. Socialinis pedagogas pirmiausiai veda prevencinį pokalbį su mokiniu, informuoja tėvus (globėjus) ir klasės vadovą;

58.4. pakartotinai gavus pranešimą dėl mokinio elgesio nesamų pokyčių, organizuojamas progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdis, į kurį kviečiami tėvai (globėjai), rekomenduojama socialinė/psichologinė pagalba, parengiamas pagalbos mokiniui planas;

58.5. nepasikeitus mokinio elgesiui, informacija susijusi su mokinio pakartotinais mokinio taisyklių pažeidimais persiunčiama rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisijai dėl minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių taikymo mokiniui.

59. Mokiniui, kurio elgesys, kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat yra pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį saugumą gali būti taikomos poveikio priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakyme Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“ 7.1.-7.4. punktuose. Šios priemonės taikomos tada, kai Progimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes.

60. Už tyčinį Progimnazijos turto sugadinimą, mokinio tėvai (globėjai) privalo atlyginti žalą (sutaissant, atperkant).

61. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, už rūkymą, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimą Progimnazijoje arba jos teritorijoje, mokiniai perduodami policijai ir apie tai informuojami tėvai (globėjai).

62. Vadovaujantis Progimnazijos ir policijos padalinio bendradarbiavimo prevencinių priemonių planu Progimnazijoje galimi asmeninių daiktų patikrinimai dėl neleistinų priemonių turėjimo ir/ar naudojimo.

V SKYRIUS MOKINIŲ SKATINIMO PRIEMONĖS

63. Mokiniai skatinami už gerą mokymąsi, aktyvią visuomeninę veiklą, pavyzdinę elgesį, rezultatus konkursuose, varžybose, olimpiadose, parodose ir kt. Jie gali būti skatinami:

- 63.1. mokytojo, klasės vadovo, direktoriaus pagyrimu, padėka;
- 63.2. mokytojo, klasės vadovo, direktoriaus padėka tėvams;
- 63.3. rėmėjų įsteigtais prizais;
- 63.4. ekskursijomis, išvykomis;
- 63.5. padėka Progimnazijos internetiniame puslapyje, spaudoje, organizuojamų renginių metu.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Klasių vadovai kiekvienų mokslo metų pradžioje mokinius supažindina su Tvarka, inicijuoja aptarimą.

65. Šios Tvarkos pagrindu kiekviena klasė papildomai gali sukurti savo klasės taisykles.

66. Progimnazijos mokytojai, klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistai turi teisę pakartotinai supažindinti mokinius su šia Tvarka, jei pastebi, kad mokiniai aplaidžiai laikosi joje išdėstytų reikalavimų.

67. Progimnazijos vadovai, mokytojai ir mokiniai turi teisę inicijuoti pakeitimus šioje Tvarkoje.

68. Tvarka skelbiama Progimnazijos internetiniame puslapyje.

SUDERINTA

Mokytojų tarybos posėdyje 2023-06-16 protokolo Nr. PT-5

Progimnazijos Darbo tarybos protokolas 2023-08-28 Nr.04

Progimnazijos tarybos posėdžio protokolas 2023-08-28Nr. 04